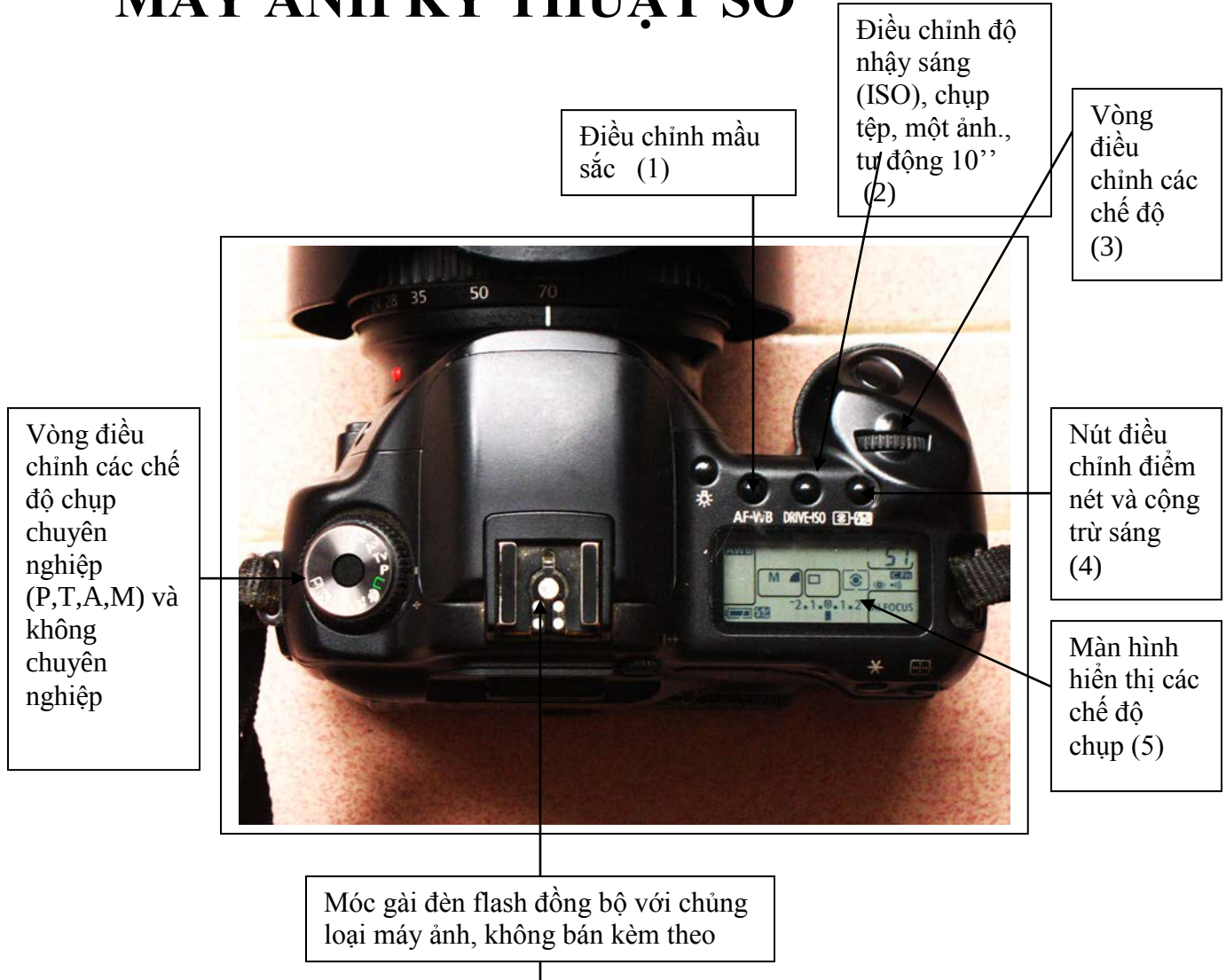

CHƯƠNG TRÌNH LỚP ẢNH BÁO CHÍ

MÁY ẢNH KỸ THUẬT SỐ

1. Giải thích các nút phía trên và bên phải:

-**Nút (1):** Khi nhấn vào nút này sẽ hiện lên các chế độ chụp: Ngoài trời có mặt trời, Ngoài trời có mây che; Chụp trong điều kiện bóng đèn có giấy tóc; Chụp trong phòng có đèn tuýp; Chụp khi sử dụng đèn flash... Chế độ Auto chỉ là chế độ trung gian.

-**Nút (2):** Khi nhấn vào nút này sẽ hiện lên các chế độ về độ nhạy sáng khác nhau (Bắt sáng nhanh hoặc chậm), Nó có ký hiệu chung là ISO. Khi chụp trời nắng nên chuyển về độ nhạy 100 hoặc 200. Khi chụp trong nhà không có đèn, ánh sáng hơi yếu nên đặt độ nhạy 400. Khi chụp trong điều kiện ánh sáng rất yếu nên đặt độ nhạy 800 hoặc 1600 (Độ

nhảy đặt càng cao thì hình ảnh càng dễ rạn, do vậy nên chuyển về độ phân giải hình ảnh cao- Giải thích ở phần sau).

-**Nút (3):** Khi nhấn các vòng điều chỉnh chế độ chụp thì phải đẩy vòng này sang trái hoặc phải để chọn chế độ chụp thích hợp.

-**Nút (4):** Khi nhấn vào nút này sẽ hiện nên các điểm nét trung tâm bức ảnh, hoặc nét toàn ảnh... Cộng trừ sáng: khi muốn chụp bức ảnh hơi thừa sáng hoặc hơi thiếu sáng phục vụ cho mục đích riêng của tác giả.

-**Chú dẫn (5):** Màn hình hiện thị các chế độ mà người chụp đã chọn

2. Hướng dẫn cách sử dụng các chức năng nằm trên vòng tròn bên trái máy chuyên nghiệp (Với máy chuyên nghiệp cao hơn, các chế độ chọn chuyển từ MODE ...sang trực tiếp màn hình)

Các chế độ P, Tv, Av, M dành cho người chụp chuyên nghiệp. Chuyển về các chế độ này sẽ điều chỉnh được tất cả tính năng khác theo ý định của tác giả

Máy KTS nhỏ bán chuyên nghiệp:

Các chế độ khác dành cho người chưa sử dụng máy số, không cần biết về máy số cũng chụp được (Được giải thích ở phần sau)

3. Giải thích các chế độ chụp không chuyên nghiệp:

-**1. Vạch màu xanh:** Chụp chế độ Auto. Luôn luôn đúng sáng. Thiếu sáng đèn gắn trên máy tự động phát sáng. Không ưu tiên một chế độ gì.

-**2. Hình nửa người:** Chế độ chụp cân dung, ưu tiên tốc độ chụp nhanh, độ mở chế quang mở rộng, xoá độ nét sâu trong ảnh. Rõ hình ảnh ở trung tâm điểm lấy nét. Máy ảnh KTS tự động chuyển sang chế độ chụp Tệp ảnh, (nhiều ảnh chụp một lần khi cứ nhấn tay vào nút bấm chụp). Thiếu sáng tự động có đèn

3. Hình hai ngọn núi: Chế độ chụp phong cảnh. Độ mở chế quang tự động đóng nhỏ lại, tốc độ cửa chập chạy chậm lại tạo hiệu quả chụp bức ảnh có độ nét sâu, xa gần chỗ nào cũng nét. Chế độ một ảnh một lần bấm máy.

4. Bông hoa: Chụp cận cảnh.

5. Người chạy: Chế độ dành để chụp thể thao. Tốc độ cửa chập tự động nhanh lên làm hình ảnh chuyển động không bị nhoè, độ mở chế quang tự động mở rộng để đủ sáng.. Tự động chuyển về chế độ chụp tệp ảnh.

6. Có hình ngôi sao: Chế độ chụp đêm.

7. Hình chữ nhật có hình tia chớp khoanh tròn: Không dùng đèn flash.

Giải thích các chế độ chụp chuyên nghiệp:

(Chuyển sang chế độ này mới khai thác hết tính năng khác của máy số khi đặt trên máy).

P. (Program): Chế độ này luôn chụp đúng sáng, không ưu tiên chụp phong cảnh hay chân dung hoặc thể thao...

Tv: Chụp bằng chế độ này cần tự đặt tốc độ máy ảnh, độ mở chế quang tự động chạy theo, luôn giữ cho ảnh đủ sáng. Thuận lợi để chụp ảnh chân dung hoặc thể thao nếu đặt tốc độ cửa chập có tốc độ nhanh từ 1/125 trở lên tới 1/250. 1/500...Nếu chụp trong nhà, không đèn flash nên chỉ chụp tốc độ thấp (Có thể 1/8 giây hoặc 1/15), nếu không sẽ rất dễ thiếu sáng.

Av: Chụp chế độ này cần tự đặt độ mở chế quang, tốc độ cửa chập tự động chạy theo. Luôn giữ đủ sáng trong điều kiện ánh sáng mạnh.

Lưu ý: nếu chụp ảnh trong điều kiện ánh sáng yếu như chụp trong nhà không có đèn nên đặt độ mở chế quang rộng, khoảng 2,8 , 3,5, 4,5....

Chế độ chụp này tạo điều kiện cho tác giả chụp phong cảnh, tạo độ nét sâu trong ảnh. Muốn vậy, khi chụp ngoài trời, ánh sáng mạnh, nên để độ mở chế quang ở độ mở f11, f16, f22...tốc độ cửa chập sẽ tự động chạy chậm lại tương ứng với khẩu độ chế quang đóng nhỏ.

M: Chế độ chụp này dành cho người am hiểu về máy ảnh cơ, đã từng chụp ảnh không cần đo sáng khi máy đo sáng hỏng. Hiệu quả của chế độ này khi chụp ngược sáng, góc rộng, chụp chân dung hoặc cảnh vật sẽ có ven sáng, nhưng vẫn sáng rõ cảnh vật chính. Nên mở rộng độ mở chế quang và tốc độ cửa chập cho chạy chậm lại.

4.Những tính năng cơ bản không thể không biết trên máy ảnh KTS:

- 1. Độ phân giải hình ảnh** (Độ rộng chuẩn của bức ảnh, tính bằng điểm ảnh/ inch. (Pixel/inch). Nếu trên máy chuyên nghiệp, thường vào từ Menu-Quality- sau đó hiển thị các chế độ ký hiệu bằng đầu các chữ cái tiếng Anh. Với máy ảnh không chuyên nghiệp tìm trên các nút chức năng. (Ảnh dưới trên máy Canon không chuyên nghiệp)

L: Ảnh có độ phân giải cao, có thể phóng ảnh lớn.

M1: Ảnh có độ phân giải trung bình cao, số lượng ảnh trên thẻ nhiều hơn chế độ L, hình ảnh không thể phóng rộng như chế độ L. Có thể sử dụng chụp ảnh cho báo in.

M2: Ảnh có độ phân giải trung bình thấp, số lượng ảnh trên thẻ nhiều hơn M1. Hình ảnh không thể phóng rộng như chế độ M1. Có thể chụp ảnh cho báo in.

S1: Ảnh có độ phân giải thấp, số lượng ảnh trên thẻ nhiều hơn M2. Ảnh phóng rộng dễ rạn vỡ. Có thể chụp cho báo mạng (Vi ảnh sử dụng trên báo mạng thường nhỏ)

S2: Ảnh có độ phân giải rất thấp, số lượng ảnh trên thẻ nhiều hơn chế độ S1.

RAW: Đây là chế độ có độ phân giải cao nhất. Ảnh nguyên gốc. Mỗi ảnh có dung lượng trên dưới 10 Mb. Ảnh không có đuôi nén, nhiều máy phóng ảnh ở Hà Nội chưa có phần mềm để đọc. Lưu trữ tư liệu rất bền.

2. Màu sắc: (Phụ thuộc vào nhiệt độ màu, được tính bằng nhiệt độ K (Kelvin). Trong máy ảnh KTS, các chế độ màu sắc đã được lập trình sẵn, sử dụng đúng chế độ sẽ cho bức ảnh có màu sắc đẹp như chụp bằng phim ngoài trời.

Cách điều chỉnh chế độ màu sắc như sau: Chụp trong điều kiện thời tiết nào, ta điều chỉnh di chuyển vào hình vẽ đó.

-Khi chụp trời nắng, không mây, chuyển về chế độ có hình mặt trời.

-Khi chụp ngày trời nhiều mây, chuyển về chế độ có hình vẽ mây che mặt trời.

-Chụp trong điều kiện đèn bóng tròn, loại nhìn thấy giầy tóc, nhiệt độ màu thấp khoảng 2900 độ K, chuyển về chế độ có hình bóng đèn tròn

-Chụp trong nhà có đèn tuýp, chuyển về chế độ đèn tuýp (Màu sắc sẽ chuẩn nếu tường quét màu trắng)

-Nếu chụp đèn flash, chuyển về chế độ chụp đèn flash.

3.Độ nhạy sáng: Có ký hiệu chung tên máy số **ISO**.

Độ nhạy sáng (khả năng bắt sáng nhanh, chậm), tăng gấp đôi khi số chỉ độ nhạy tăng gấp đôi.

Ví dụ: Chụp độ nhạy 100 ISO, thời gian bắt sáng cho bức ảnh mất 1/30 giây thì chụp chế độ 200 ISO, cùng nguồn sáng, chỉ mất một nửa thời gian là 1/60 giây...

Khuyến cáo: Nếu chụp ngày trời nắng, nên để độ nhạy 100 ISO. (Đã hướng dẫn ở phần trên, trang 1, Nút 2)

Phía sau của máy ảnh KTS chuyên nghiệp (Các phím, nút điều chỉnh của mỗi máy không hoàn toàn giống nhau)

Ống kính có thể tháo rời của máy ảnh KTS chuyên nghiệp.

Chế độ lấy nét.
-AF: Tự động lấy nét
-MF: Lấy nét bằng tay

NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM ĐẾN LOẠI HÌNH: ẢNH BÁO CHÍ

1-Thực tiễn ảnh báo chí ở Việt Nam hiện nay

.Báo chí Pháp cuối 19

-Ảnh báo chí ở Việt Nam hiện nay.

-Thiết bị

-Bao cấp

-Các cơ quan báo chí: tư duy làm báo...

2. Những vấn đề cần quan tâm để nâng cao chất lượng thông tin của ảnh trên báo chí

1. Những yêu cầu chung về sử dụng ảnh trên báo

- Nên sử dụng ảnh báo chí (có thông tin, hình ảnh sống động, chân thực, bố cục, hình khối, màu sắc, đậm nhạt, đường nét đẹp...).

- Hình ảnh sử dụng được chọn lọc khắt khe, cắt cúp chuẩn xác.
- Nên sử dụng những bức ảnh chụp cận cảnh, như vậy người xem mới nhận diện thông tin dễ dàng.
- Bất cứ bức ảnh nào sử dụng trên mặt báo cũng đều nên đặt chú thích. Chú thích ảnh cần đặt rõ ràng, cụ thể, không lặp lại thông tin mà hình ảnh đã diễn tả. Không đặt chú thích ảnh theo kiểu áp đặt chủ quan...
- Nên sử dụng các hình thức thể hiện ảnh trong một số báo như: ảnh tin tức, ảnh phóng sự, chùm ảnh, nhóm ảnh, ảnh minh họa cho bài viết, chuyên mục ảnh. Nếu là chùm ảnh, nhóm ảnh hoặc phóng sự ảnh, cần đặt tit, sa po, chính văn và chú thích rõ ràng và trình bày rõ ảnh chính - phụ - bổ trợ, hình thành một câu chuyện mang tính logic về các sự kiện, vấn đề được thông tin bằng hình ảnh.
- Hình ảnh sử dụng trên mặt báo cần có kích cỡ hợp lý (không quá to hoặc quá nhỏ), điều này sẽ giúp cho độc giả nhận diện thông tin dễ dàng.
- Không sử dụng những hình ảnh gây phản cảm, chất lượng kỹ thuật, mỹ thuật thấp.

2. Tổ chức sử dụng ảnh tin

- Là những ảnh đơn.
- Sự kiện, vấn đề điển hình.
- Hình ảnh được bố cục rõ ràng.
- Hình ảnh được cắt cúp chuẩn xác.
- Chất lượng kỹ thuật ảnh phải đảm bảo.
- Đặt chú thích rõ ràng, cụ thể, có tác dụng hỗ trợ thông tin cho hình ảnh.
- Có thể đặt tit hoặc không cần thiết.
- Có thể đặt độc lập trong trang hoặc tổ chức thành chuyên mục hoặc đi kèm các chuyên mục tin ngắn bằng chữ viết.

3. Tổ chức sử dụng ảnh minh họa

- Có thể sử dụng ảnh đơn hoặc chùm ảnh minh họa cho bài viết, tùy theo tính chất minh họa.
- Nội dung và hình ảnh minh họa phải ăn nhập với bài viết, có tác dụng hỗ trợ thông tin cho bài viết.
- Hình ảnh có bố cục rõ ràng.

- Hình ảnh được cắt cúp chuẩn xác.
- Đặt chú thích rõ ràng, cụ thể, có tác dụng hỗ trợ thông tin cho hình ảnh.
- Hình ảnh nên trình bày theo cụm ảnh và *lo gic với tit - sa pô - hộp dữ liệu thông tin - đồ hoạ tin tức - trích dẫn - diễn đàn - chính văn*, để độc giả xem chúng trước khi đọc nội dung bài viết.
- Nếu là cụm ảnh minh họa, nên tổ chức thành *ảnh chính - ảnh phụ - ảnh bổ trợ* và trình bày chúng có *kích cỡ, hình dạng khác nhau*, tùy theo cấp độ thông tin của mỗi bức ảnh.
- Có thể sử dụng thủ pháp tương phản để tạo các cấp độ thông tin của hình ảnh, cụ thể như: *tương phản về hình khối, độ đậm nhạt, màu và đen trắng*.
- Hình minh họa bài chính của trang báo là ảnh đơn nên sử dụng kích thước lớn, hình ảnh chụp cận cảnh, ảnh được cắt cúp ấn tượng, như vậy bức ảnh minh họa sẽ tác động hiệu quả thị giác độc giả.
- Nên thống nhất với phóng viên và cộng tác viên khi viết bài cần chụp ảnh minh họa (đặt chú thích và tên tác giả rõ ràng).

4. Tổ chức sử dụng phóng sự ảnh

- Sự kiện, vấn đề phải điển hình, có kịch tính và phải là 1 câu chuyện được kể bằng hình ảnh.
- Kết cấu liên hoàn bằng nhiều bức ảnh (từ 3 đến 5 hoặc 7 bức ảnh là vừa).
- Phải đặt tit, sa pô, chính văn, chú thích, dữ liệu thông tin.
- Phải chọn được 1 bức ảnh chính có hình ảnh ấn tượng, trình bày với kích thước lớn hơn cả. Các bức ảnh phụ được trình bày theo kích thước giảm dần. Không nên sử dụng kích thước ảnh quá lớn hoặc quá nhỏ trong trình bày một phóng sự ảnh.
- Có thể sử dụng thủ pháp tương phản để tạo các cấp độ thông tin của hình ảnh, cụ thể như: *tương phản về hình khối, độ đậm nhạt, màu và đen trắng*.
- Nên chọn các hình ảnh chụp cận cảnh để sử dụng
- Hình ảnh cần được cắt cúp ấn tượng để tác động hiệu quả thị giác độc giả.
- Xây dựng đội ngũ phóng viên, cộng tác viên thực hiện thường xuyên phóng sự ảnh cho tờ báo của mình.
- Cần phân biệt sự khác biệt giữa phóng sự ảnh và chùm ảnh, nhóm ảnh, ký sự ảnh, ảnh tường thuật. Nhiều tờ báo lâu nay mới tổ chức được nhóm ảnh, chùm ảnh chứ chưa tổ

chức được phóng sự ảnh thực sự, nhưng vẫn đặt tên là phóng sự ảnh, như vậy là chưa đúng với tính chất thể loại.

5. Tổ chức chuyên mục ảnh

- Các tờ báo nên xây dựng chuyên mục ảnh độc lập so với các loại ảnh khác trong tờ báo của mình.
- Đặt tên chuyên mục, giữ ổn định dài ngày.
- Cần chọn lựa hình ảnh sử dụng phù hợp với tên chuyên mục
- Đặt chú thích rõ ràng, cụ thể, chính xác.
- Đặt tên tác giả ảnh rõ ràng.
- Trình bày độc lập, không bị lẫn vào các nội dung khác.
- Cần 1 người trong tòa soạn phụ trách chuyên mục, ngoài ra mời công tác viên tham gia thực hiện duy trì chuyên mục.
- Nếu chuyên mục duy trì không hiệu quả, nên thay đổi bằng hình thức thể hiện khác để tạo sự hấp dẫn, cải thiện nội dung, hình thức tờ báo.
- Chuyên mục ảnh duy trì thành công và ấn tượng với độc giả cũng là tạo ra bản sắc, phong cách cho tờ báo.